

Til komité: Utdannings- og forskningskomiteen

Angående sak: Statsbudsjettet 2020 (kapitler fordelt til utdannings- og forskningskomiteen)

Kap 226 Kvalitetsutvikling i grunnopplæringa - Post 21 – Oppfølging av språkstrategien

Organisasjonens navn: Norsk ForfatterSentrum

Kontaktperson: Ingvild Christine Herzog

Telefon til kontaktperson: 98080800

E-post til kontaktperson: ingvild@forfattersentrum.no

Deltakere: Daglig leder, Ingvild Christine Herzog

Tema:

Kap 226 Kvalitetsutvikling i grunnopplæringa - Post 21 – Oppfølging av språkstrategien

Norsk ForfatterSentrum vil kommentere kuttet i midlene fordelt til Utdanningdirektoratets arbeid med lesestimulering og folke- og skolebibliotek, og hvordan dette kan bety en avvikling i Foreningen !les' svært viktige skoleprosjekter som årlig når 300 000 barn og unge og 10 000 lærere, og bidra til at mindre litteratur når ut til mange færre unge lesere.

Kort begrunnelse:

I 2019 var det avsatt 14 mill kr til skolebibliotek samt 3, 5 mill kr øremerket lesestimulering. I år er øremerkingen av lesestimuleringsmidlene fjernet, den samlede potten er foreslått å være 14,5 millioner kroner, og skal nå også inkludere folkebibliotek så vel som skolebibliotek. Dette er en avkortning på 3 millioner kroner. Det må understrekes at avkortningen kommer i tillegg til at lesestimuleringsmidlene ikke er blitt indeksregulert siden 2016.

Tidligere år har Foreningen !les søkt og fått 2,5 millioner kroner av lesestimuleringsmidlene og har dermed kunnet gjennomføre sine kvalitativt svært gode og kvantitativt imponerende skoleprosjekter for å øke leseevne, leseferdighet og leseforståelse for landets barn og unge. Nå ligger det ingen føringer for hvordan denne samlepotten, som for 2021 er redusert med tre millioner kroner samtidig som den nå også inkluderer landets 600 folkebibliotek, skal fordeles. Men helt sikkert er det at i en tid hvor det er et stort behov for fokus og prosjekter som bidrar til å øke leselysten og dermed leseevnen hos landets barn og unge, er dette et kraftig slag. Norsk samtidslitteratur er prisvinnende og glitrende god, og våre forfattere fortjener å bli lest. Vår ungdom fortjener å få lese dem. Litteraturen må formidles ut til neste generasjons lesere, og med et 3 millioner kroners kutt i lesestimulerende tiltak virker dette heller bakstreversk.

Norsk ForfatterSentrum står på kulturbudsjettets post 78 (dvs. er akkurat nå flyttet over til kapittel 320 post 74), og arbeider blant annet svært aktivt med formidling av litteratur og forfattere til barn og unge generelt, og spesielt ved DKS og skolebibliotek, og folkebibliotek.

Forfattersentrum er en medlemsorganisasjon for forfattere, med rundt 1600 medlemmer i hele landet. Gjennom oss ble nesten 900 forskjellige forfattere formidlet til over 10 500 oppdrag (2019-tall). Av disse oppdragene er ca. 30 % DKS-oppdrag (her kan ett oppdrag være opp til 4 forskjellige møter). Vi arbeider tett med blant annet DKS og Kulturtanken med å få formidlet best mulige forfattermøter og litteraturmøter til flest mulige barn og unge. Vi arbeider også for å sikre forfatterøkonomien, slik at barne- og ungdomsforfattere har råd til å skrive de bøkene landets barn og unge trenger og fortjener. Vi samarbeider nært med organisasjoner som Foreningen !les og Leser søker bok. Ett av våre satsingsområdene er barne- og ungdomslitteraturen. Vi ser med svært stor bekymring på dette foreslåtte kuttet, som vi tror vil ha svært alvorlige konsekvenser for alle elever, fra de som leser i sterkest motvind til dem som «bare» leter etter neste leseopplevelse.

Vi vil videre understreke at skolebibliotekene trenger sitt helt eget løft, samt at folkebibliotekene trenger midler til å styrke sin utadrettede virksomhet uten at det går ut over deres interne ressurser og kapasitet.

Forslag til merknad:

Lesestimulerende prosjekter foreslås som et eget øremerket satsingsområde og tilføres for 2021 4,5 millioner kroner.